

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11CoE/75/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4208213836
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4208213836.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného JUDr. Martinom Máčajom, advokátom, Pribinova 25, Bratislava, proti povinnej: B. J., nar. XX. XX. XXXX, O. XXXX/X, A. O., o vymozenie sumy 409,55 eur s príslušenstvom, trov konania vo výške 140,24 eur a trov exekúcie, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 7Er/654/2008 a u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Záhradnícka 60, Bratislava pod sp. zn. Ex 8634/08, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 7Er/654/2008-34 zo dňa 2. mája 2012, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa exekučné konanie vyhlásil za neprípustné a zastavil ho s tým, že o trovách exekučného konania rozhodne osobitným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovenia § 103 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP), ustanovení § 57 ods. 1, 2, § 58 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ustanovení § 35, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (zákon o rozhodcovskom konaní), ustanovenia § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, ustanovenia § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ustanovení § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník. Uviedol, že exekučným titulom v predmetnej veci je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 06403/08 zo dňa 10. 07. 2008, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave.

Preskúmaním úverovej zmluvy č. 4073110 zo dňa 14. 11. 2006, i všeobecných podmienok poskytnutia úveru zistil, že tieto v čl. 17 obsahujú rozhodcovskú doložku.

Mal za to, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo platnú rozhodcovskú doložku. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vóli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je podľa Občianskeho zákonníka neplatná. Zároveň poukázal na skutočnosť, že nešlo o individuálne dojednanie

tejto doložky, na ktoré by povinný (spotrebiteľ) bol zvlášť upozornený, ktoré by bolo s povinným zvlášť dojednané, on by bol s týmto ustanovením zmluvy súhlasil a prejavil by svoj súhlas podpisom. Podpis na úverovej zmluve nemožno, podľa názoru súdu, považovať zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť je nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinný sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdal vopred svojich práv, čo je v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Konštatoval, že ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia.

Súd prvého stupňa rozhodne o trovách osobitným uznesením po tom, ako súdny exekútor predloží súdu výúčtovanie trov exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Zdôraznil, že sa nestotožňuje s názorom konajúceho súdu ohľadom toho, že predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, nakoľko predmetná zmluva o úvere uzatvorená medzi oprávneným a povinným bola v čase svojho vzniku tzv. absolútnym obchodom a nebolo možné ju podriaďiť pod vtedy platný režim spotrebiteľských zmlúv. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere boli podľa predmetných ustanovení Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy definované tak, že spotrebiteľskými zmluvami boli kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona, zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Oprávnený ako veriteľ poskytol povinnému ako dlžníkovi úver na základe zmluvy o úvere uzatvorenej v zmysle ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V súvislosti s rozhodcovskou doložkou uviedol, že sa zmluvné strany dohodli na tzv. alternatívne určenej právomoci súdu na riešenie sporov, pričom v závislosti od druhu podanej žaloby prichádzalo do úvahy buď rozhodcovské konanie (podľa zákona o rozhodcovskom konaní) alebo konanie pred všeobecným súdom (podľa OSP), a preto sa nemožno stotožniť s právnym názorom konajúceho súdu o výlučne danej právomoci rozhodcovského súdu. Zdôraznil, že rozhodcovská doložka je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou doložkou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania, teda nevyžaduje od povinného, aby spory s oprávneným riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Bol toho názoru, že tzv. alternatívne rozhodcovské doložky sú právne prípustné, a to v zmysle vnútroštátneho i európskeho práva. Zdôraznil, že rozhodcovský rozsudok bol predmetom skúmania zo strany súdu už pri rozhodovaní o udelení poverenia súdnemu exekútorovi. Súd však v tomto konaní uznal exekučný titul za súladný, a preto následne udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací prejednal vec v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa zo dňa 02. 05. 2012 ako vecne správne podľa § 219 ods. 2 OSP potvrdil, pričom takto rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Z obsahu predloženého súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie sa začalo dňa 17. 09. 2008, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, a to rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 06403/08 vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave dňa 10. 07. 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28. 07. 2008 a vykonateľnosť dňa 31. 07. 2008. Následne súd prvého stupňa vydal dňa 07. 11. 2008 poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na podklade vyššie uvedeného exekučného titulu. Súd prvého stupňa uznesením č. k. 7Er/654/2008-12 zo dňa 12. 02. 2010 odložil výkon exekúcie do právoplatného rozhodnutia o zastavení exekúcie. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením č. k. 15CoE/312/2010-28 zo dňa 28. 10. 2010 tak že napadnuté uznesenie zo dňa 12. 02. 2010 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dňa 02. 05. 2012 súd prvého stupňa, obsadený vyšším

súdnym úradníkom, vydal napadnuté uznesenie, ktorým exekučné konanie vyhlásil za neprípustné a zastavil ho s tým, že o trovách exekučného konania rozhodne osobitným uznesením z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto uznesenia.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky ako zmluvnej podmienky. Odvolací súd sa s takýmto záverom uvedeným v odôvodnení napadnutého uznesenia stotožnil, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby tieto dôvody opakoval.

Exekučný súd je oprávnený a povinný v priebehu celého exekučného konania ex officio skúmať, či sú splnené podmienky na vedenie exekučného konania. Jednou z týchto podmienok je relevantný exekučný titul, bez existencie ktorého nemožno exekúciu vykonať. V predmetnej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 06403/08 zo dňa 10. 07. 2008, o vydanie ktorého požiadala spoločnosť POHOTOVOSŤ s.r.o. (oprávnený v exekučnom konaní) na základe zmluvy o úvere č. 4073010 zo dňa 14. 11. 2006 a na jej základe bol povinnej poskytnutý úver v sume 12.000,- Sk (398,33 eur), ktorý sa dlžníčka zaviazala vrátiť v dvanástich mesačných splátkach po 1.960,- Sk (65,06 eur) spolu s poplatkom vo výške 11.520,- Sk (382,39 eur). Súčasťou tejto zmluvy o úvere sú i všeobecné podmienky poskytnutia úveru, v ktorých je obsiahnutá rozhodcovská doložka, na základe ktorej sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom v Bratislave alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (OSP).

V tejto súvislosti a na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd uvádza i s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 02. 2011, č. k. IV. ÚS 55/2011-19, že rozhodcovská doložka, ktorá mala založiť legitimitu exekučného titulu, nebola v predmetnej veci spotrebiteľom osobitne vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej formulárovej spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 14. 11. 2006 a tento právny vzťah teória i prax považujú za nerovnovážny. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. S poukazom na uvedené potom treba považovať rozhodcovskú doložku uvedenú vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru zmluvy o úvere zo dňa 14. 11. 2006 bez ohľadu na jej formu a znenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti ho v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky potom odporuje dobrým mravom. Plnenie z neprijateľnej podmienky je plnením právom nedovoleným a štát musí bezvýhradne odmietnuť ochranu takýmto plneniam.

V predmetnej veci odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, je neprijateľná. Pokiaľ je však zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa, nemali by byť pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Ak by takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka, v takom prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Takýto výkon práv podľa predmetnej rozhodcovskej doložky je v rozpore s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa.

Ustanovenie § 45 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov umožňuje exekučnému súdu odmietnuť exekučnú právnu ochranu nároku priznanému rozsudkom rozhodcovského súdu, ktorý vykazuje niektoré z väd uvedených v tomto ustanovení (zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom - ust. § 45 ods. 1 písm. c/ vyššie citovaného zákona). V prípade zistenia týchto väd je

súd oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol - nie je ním teda viazaný v zmysle ust. § 159 OSP.

S takýmto záverom korešponduje i ust. § 35 vyššie citovaného zákona, ktoré účinky rozhodcovského rozsudku obmedzuje len na účastníkov, z čoho vyplýva, že nebolo zámerom zákonodarcu bezvýhradne viazať všetky štátne orgány účinkami rozhodcovského rozsudku, pretože rozhodcovský súd je súkromnoprávny orgán a rozhodcovské konanie je súkromnoprávnym konaním.

S poukazom na uvedené zistenia je potom potrebné konštatovať, že predložený exekučný titul je materiálne nevykonateľný, nakoľko rozhodcovská doložka uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru zmluvy o úvere spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatná, pričom absencia tejto vlastnosti spôsobuje v predmetnej veci neodstrániteľnú prekážku brániacu vo vykonávaní exekúcie. Exekučný súd vyššie uvedené nedostatky zistil v priebehu exekúcie, a preto správne postupoval podľa ust. § 57, § 58 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov a exekučné konanie vyhlásil za neprípustné a zastavil ho. Týmto postupom exekučný súd správne a v súlade so zákonom odmietol poskytnúť exekučnú právnu ochranu nároku priznanému rozhodcovským rozsudkom.

Odvolací súd uvádza, že znenie § 52 a nasl. bolo zmenené novelou (zák. č. 568/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinným od 01. 01. 2008), v ktorej sa na rozdiel od predchádzajúcej úpravy za spotrebiteľskú zmluvu považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V predmetnej veci však právny vzťah medzi oprávneným a povinnou vznikol na základe zmluvy o úvere zo dňa 14. 11. 2006, ktorú treba považovať za štandardnú formulárovú spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu jej uzavretia a § 23a zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov platnom v čase jej uzavretia. Súčasťou tejto zmluvy sú všeobecné podmienky poskytnutia úveru, v ktorých je obsiahnutá rozhodcovská doložka, ktorú súd prvého stupňa správne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože spotrebiteľ (v exekučnom konaní povinná) nemal na výber a bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Ustanovenie § 53 ods. 4, písm. r/ Občianskeho zákonníka bolo do tohto právneho predpisu zapracované až od 01. 01. 2008, t. j. po uzavretí predmetnej zmluvy. Za týchto okolností odvolací súd považoval rozhodcovskú doložku za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly upravenej v ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože spôsobuje značný nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, na čo správne poukázal i súd prvého stupňa vo svojom uznesení.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.